

Kansen voor de advocaat als trusted advisor



JOHAN KOGGINK
VAN BENTHEM & KEULEN

‘Het strategische thema dat het meest wordt genoemd is ESG. Bij bijna alle general counsel is dit prioriteit de komende jaren’

Recent heb ik een rondje gemaakt langs general counsel met als doel te horen wat de belangrijkste strategische thema's zijn. Uiteraard verschillen deze thema's per bedrijf en per sector, maar er is zeker een rode draad te herkennen. Zo wordt vaak de toenemende werkdruk bij de juridische afdeling genoemd in relatie tot kostenbeheersing en het niet mogen uitbreiden van de afdeling. Het is dan een strategische uitdaging, mede met het

oog op een verantwoord risk management, om te bepalen wat wel en niet wordt gedaan of dat bepaalde juridische werkzaamheden, bijvoorbeeld met behulp van technologie, kunnen worden belegd bij de business.

ESG als strategisch thema

Het strategische thema dat het meest wordt genoemd is ESG. Bij bijna alle general counsel is dit prioriteit de komende jaren. Vaak wordt nog wel gezegd dat ESG een containerbegrip is en een generiek internationaal raamwerk ontbreekt. Tegelijkertijd komen er steeds meer richtlijnen en kader. Zo zien we naast soft law zoals UN Sustainable Development Goals én de huidige wet- en regelgeving, zoals de Non-Financial Reporting Directive (NFRD) ook nieuwe wetten op ons afkomen. Denk hierbij aan de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), de Corporate Sustainability Due Diligence Directive en het initiatiefvoorstel Wet verantwoord en duurzaam internationaal ondernemen.

License to operate

Deze wet- en regelgeving spruit voort uit een veranderende tijdgeest, waarin organisaties door stakeholders – van eigen werknemers tot de publieke opinie – meer en meer worden uitgedaagd op hun 'license to operate'.

Indien organisaties in deze veranderende tijdgeest niet goed opereren, dan staat hun reputatie op het spel. Dit betekent ook voor de bedrijfsjurist dat hij een belangrijke gidsfunctie heeft en er voor kan zorgen dat maatschappelijke thema's op de agenda staan.

Maatschappelijke context wordt belangrijker

In een gesprek met een general counsel die aangaf dat ESG een prioriteit voor de komende jaren heeft, vroeg ik wat dit betekent voor de advocaten met wie hij werkt. Hij zei toen dat hij van zowel zijn eigen juristen als ook van advocaten verwacht dat zij niet alleen naar de business, maar nu ook veel meer naar de maatschappelijke context kijken. Hij noemde hierbij het bekende Shell arrest. Je kan hier puur technisch juridisch naar kijken, maar het is evident dat de uitspraak een weerspiegeling is van een veranderende maatschappelijke tijdgeest. Deze general counsel verwacht daarom van zijn advocaten dat zij in hun advisering het veranderend maatschappelijk normbesef meer dan vroeger mee laten wegen.

Wat specifiek ESG betreft zal een advocaat alert moeten zijn op ESG-aspecten in juridische vraagstukken. Vergelijk het met privacy waar een advocaat, in vergelijking met 10 jaar geleden, nu gesensibiliseerd is op mogelijke privacy aspecten in zijn dossiers, de cliënt hierop attendeert en waar nodig een privacy specialist inschakelt. Eenzelfde alertheid voor ESG zal noodzakelijk zijn omdat ESG steeds meer vervlochten raakt met de strategie of de purpose van organisaties.

Advocaat als trusted advisor

De veranderende tijdgeest meer laten meewegen in adviezen en het kunnen duiden van juridische vraagstukken vanuit een ESG perspectief maken in mijn optiek het vak van advocaat alleen maar interessanter. Het is zeker geen bedreiging maar een kans om (meer) inhoud te geven aan de rol van advocaat als trusted advisor.